

לשמוע קול תורה – פסוק השבוע

פרשת דברים

שלושה ממדים

משה רבנו מזכיר בתחילת נאומו שהקב"ה עודד את בני ישראל לצאת מן המדבר ולכבוש את ארץ ישראל, מכוח הבטחתו לאבות האומה:

"רְאֵה נָתַתִּי לְפָנֶיכֶם אֶת הָאָרֶץ בָּאוּ וּרְשׁוּ אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָשָׁבַע ה' לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלְיַעֲקֹב לָתֵת לָהֶם וּלְזָרְעָם אַחֲרֵיהֶם" (דברים א, ח).

לכאורה ישנה חזרה מיותרת בפסוק. אם נכתב "לְאַבְרָהָם" אין צורך לפרט "לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלְיַעֲקֹב", ואם נזכרו האבות בשמותם – מה מוסיפה הכותרת "לְאַבְרָהָם"? רש"י מתרץ כי גם כאשר כל אחד מהאבות נמדד בפני עצמו זכותו גדולה דיה כדי להוריש את הארץ לבנים.

נעמיק ונבאר את המשמעות הטמונה בדברי רש"י:

אברהם אבינו הוא המאמין הראשון. חזרת עם ישראל לארץ ישראל היא קיומה של הבטחת ה' לאברהם, והיא ההוכחה שיש אלוקים בעולם. אף שבעיני השכל נראתה הבטחה זו כהבטחה שאין לה כיסוי האמין אברהם בה' ובקיום דברו – זכות אמונתו היא סיבה מספקת להוריש את הארץ לבנים.

יצחק אבינו, שנעקד על גבי המזבח מכוח צו ה' לאביו, הוא האיש המגלם בכל ישותו את מסירות הנפש למצוות ה'. הרצון לקיים את המצוות בשלמותן הוא ערך כה נעלה – המצדיק לתת לעם ישראל את הארץ שנבחרה לקיום המצוות.

יעקב אבינו הוא האב שמיטתו הייתה שלמה, כלומר שכל ילדיו בלי יוצא מן הכלל נשארו כלולים בעם ישראל. אם כן, יעקב מגלם באישיותו את הקמת העם היהודי, וכדי לחיות חיי-עם שלמים עם ישראל מוכרח לחיות בארץ ישראל. הערך של אחדות האומה הוא סיבה מספקת להנחיל את הארץ לעם ישראל.

ועם כל זאת, על אף שפורטו שמותיהם של כל האבות הדגישה התורה את המילה "אבותיכם" הכוללת את כולם יחדיו, כדי ללמדנו שאנו הבנים צריכים למלא את ייעודנו בשלושת הממדים הגלומים באבותינו: ממד האמונה, ממד קיום המצוות והממד של הקמת המשפחות.

כך נזכה להיות נאמנים לשושלת.

שאול דוד בוצ'קו